

Bietendag 'Bietenteelt tot aan de oogst', 12 juni 2013

Beheersing bietenvlieg

Ziekten en plagen kunnen bietenplanten aantasten en daarbij (onherstelbare) schade veroorzaken. Vooral kleine planten zijn hiervoor erg gevoelig, zoals voor bietenvlieg. Larven van de bietenvlieg laten duidelijk hun sporen na, maar veroorzaken niet snel schade van betekenis.

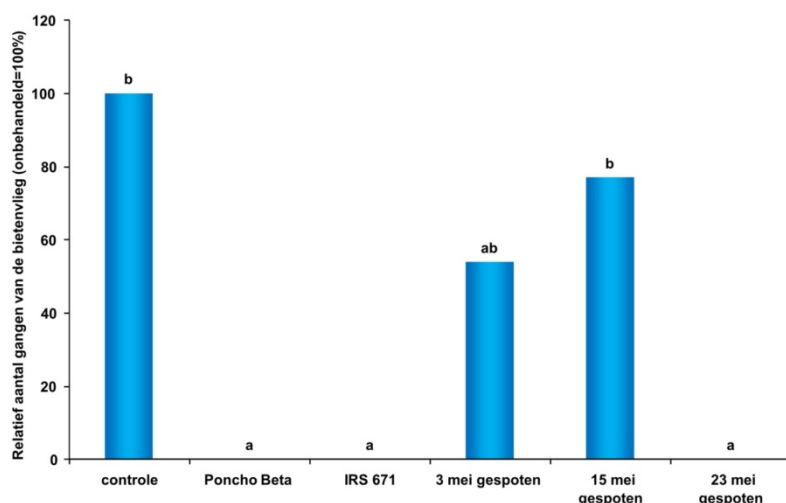
Om na te gaan hoeveel schade bietenvliegen kunnen veroorzaken en wanneer een bestrijding rendabel is, liggen er in Valthermond (Drenthe) en Colijnsplaat (Zeeland) proefvelden om de ei-leg en aantasting te volgen. Hierin liggen behandelingen met insecticiden in de pil en bespuitingen in diverse groeistadia van de bietenplant. Op dit moment hebben we nog niet alle resultaten van de proeven van dit jaar, maar op basis van de huidige kennis kunnen we u wel de volgende informatie en adviezen meegeven.

Vanaf april komen bietenvliegen tevoorschijn en leggen ze hun eieren op bietenplanten. Deze eieren zijn ongeveer 0,8 mm groot en liggen in pakketjes van 1 tot 4 aan de onderkant van de bladeren (foto). De larven komen na 4 tot 8 dagen uit en dringen de plant in, waar ze beginnen met mineren.

Bij gebruik van pillenzaad met insecticiden sterft de larve nadat hij uit het ei komt en een hapje van het blad heeft genomen. De insecticiden in de pil werken tot tien weken na zaaien. Als ze zijn uitgewerkt of bij gebruik van standaardpillenzaad veroorzaken de larven echter niet meteen onoverkomelijke schade. Pas bij overschrijding van de bestrijdingsdrempel is het nodig in te grijpen (tabel). Door verspreid over het perceel een groot aantal planten te controleren op eieren en gangen van de bietenvlieg, kunt u vaststellen of het nodig is om in te grijpen. Het meest effectieve spuitmoment is als de larven net uit de eieren komen (figuur). Het ei beschermt ze dan niet langer en ze zitten nog niet veilig in het blad. Het is natuurlijk onmogelijk om ze allemaal op precies dat moment te pakken. Als u spuit als de eerste gangen zichtbaar zijn, bestrijdt u echter het leeuwendeel.

Bestrijdingsdrempel van de bietenvlieg

aantal echte bladeren per plant	gemiddeld aantal gevulde eieren en/of larven per plant
2-4	4 of meer
4-6	8 of meer
6 of meer	20 of meer

Figuur. Resultaten van de bietenvliegproef in Valthermond in 2012. Poncho Beta en IRS 671 zijn zaadbehandelingen en zorgen net als de bespuiting op 23 mei 2012 voor een goede bescherming (geen gangen van de bietenvlieg) van de bietenplanten. Op 25 mei zijn voor het eerst gangen van de bietenvlieg gezien. De bespuitingen op 3 en 15 mei waren dus duidelijk te vroeg.

Info: Peter Wilting (IRS). E-mail: wilting@irs.nl, telefoon: 0164-274409

Bietendag 'Bietenteelt tot aan de oogst', 12 juni 2013

Rassenonderzoek suikerbieten

Voor de suikerbietenteelt kunt u kiezen uit ruim twintig rassen. Elk jaar komen er nieuwe bij, soms met aanvullende resistentie, vaak met een hogere financiële opbrengst. Andere rassen vallen af. Welk ras is voor u het meest geschikt? Waar haalt u de informatie vandaan en hoe komt ze tot stand?

Kies de juiste resistentie

Jaarlijks verschijnt de Aanbevelende Rassenlijst met informatie over verschillende raskenmerken. In de lijst staan drie aparte tabellen: rassen voor de teelt op percelen met rhizoctonia, met bietencysteeltjes of geen van beide (rhizomanietabel).

De belangrijkste keuze is voor een van de resistenties. Had u in het verleden op uw bedrijf problemen met rotte bieten of veel maïs en/of gras in het bouwplan, kies dan voor een ras uit de rhizoctoniatabel. Hebt u op het perceel meer gele of witte bietencysteeltjes dan de schadedrempel (geel >75 eieren en larven per 100 ml; wit >150), kies dan een ras uit de aaltjestabel. Voor beide resistenties geldt dat ze partieel zijn en de schade beperken, maar vaak zijn aanvullende maatregelen nodig. Hebt u noch rhizoctonia, noch bietencysteeltjes, kies dan voor een ras uit de rhizomanietabel.

Rotte biet veroorzaakt door rhizoctonia.

Nog net met het oog zichtbare cysten van het witte bietencysteeltje.

Andere eigenschappen in financiële opbrengst meegenomen

In de drie verschillende tabellen is het belangrijkste kenmerk de financiële opbrengst. Deze wordt berekend op basis van de wortelopbrengst, het suikergehalte, de winbaarheid en het percentage grondtarra. Bepaling van deze kenmerken vindt plaats onder praktijkomstandigheden. In de rassenlijst staan ook de gegevens over vroegheid van bodembedekking, kophoogte, K+Na- en aminostikstofgehalte. Ook deze eigenschappen zijn via opbrengst en WIN in het financiële cijfer meegenomen.

Objectief rassenonderzoek

De informatie voor de rassenlijst komt van een groot aantal over het land verdeelde officiële rassenproefvelden en van meerdere jaren. Eén van de proefvelden ligt op de proefboerderij in Valthermond. De rassen zijn objectief met elkaar te vergelijken, doordat ze bij elkaar op dezelfde proefvelden liggen en in voldoende herhalingen. Dat lukt bijvoorbeeld niet met praktijkstroken. Daarom is het rassenonderzoek de enige betrouwbare manier om rassen te vergelijken.

Info: Noud van Swaaij (IRS). E-mail: vanswaaij@irs.nl, telefoon: 0164-274433

Bietendag 'Bietenteelt tot aan de oogst', 12 juni 2013

Stemphylium, de veroorzaker van gele vlekjes in suikerbieten

Sinds zomer 2007 treden massaal gele vlekjes op in suikerbietenpercelen. Onderzoek van het IRS heeft aangetoond dat *Stemphylium* spp de gele vlekjes in de Nederlandse suikerbietenteelt veroorzaakt. *Stemphylium*-isolaten van door gele vlekjes aangetaste bladeren konden de symptomen reproduceren op gezond, onbeschadigd bietenblad.

De aantasting begint met een heel klein, onregelmatig geel vlekje. Dit vlekje wordt van binnenuit bruin (necrotiseert) en groeit uit tot grotere bruine vlekken van 1 tot 3 cm in diameter.

Tegelijkertijd met de grote bruine vlekken zijn er door nieuwe infectie op het blad weer veel kleine gele vlekjes zichtbaar. Bij zware aantasting sterft het blad af en kan hierdoor de financiële opbrengst tot wel 50% afnemen.

Geen nutriëntengebrek

Proeven van het IRS hebben uitgewezen dat bespuiting op het moment van aantasting met bladmeststoffen (mangaan, magnesium en stikstof) geen enkel effect hadden op de mate van aantasting in vergelijking met onbehandeld. Ook bleek uit stikstoftrappenproefvelden dat de hoeveelheid gegeven stikstof bij de reguliere bemesting (tot 250 kg N/ha) geen invloed hadden op de mate van aantasting. Bij zowel hoge als lage N-giften werd het gewas zwaar aangetast door stemphylium.

Tijdig spuiten met Sphere en/of Spyrale

Uit proefvelden met fungiciden bleek dat het middel Opus Team geen enkele werking heeft tegen stemphylium. Van de toegelaten middelen hebben Sphere SC en Spyrale EC wel enige werking tegen stemphylium. Een behandeling met een van deze fungiciden bij de allereerste vlekjes (de gele stipjes) is op dit moment de enige mogelijkheid om stemphylium te bestrijden. Het IRS werkt aan aanvullende maatregelen voor een geïntegreerde bestrijding.

De verschillende vlekken (grote bruine en kleine gele) veroorzaakt door stemphylium op bietenblad.

Info: Bram Hanse (IRS). E-mail: hanse@irs.nl, telefoon: 06-10328316

Bietendag 'Bietenteelt tot aan de oogst', 12 juni 2013

Blijf op de hoogte van de bietenteelt

Via onze vernieuwde website kunt u nog gemakkelijker informatie opzoeken. Dus als u een bietenteeltvraag hebt, kunt u via www.irs.nl het antwoord vinden. Vindt u een het antwoord niet, dan kunt u via 'contact' gericht een vraag aan ons stellen.

Actuele berichten via nieuwsbrief

De bekende e-mailservice met de naam 'Attenderingssysteem' is veranderd in 'Nieuwsbrief', evenals de lay-out.

Van: Stichting IRS <info@irs.nl>
Aan: IRS - Alles over bieten
CC:
Onderwerp: Nieuwsbrief: insecticiden in pillenzaad uitgewerkt

Nieuws: Op de eerst gezaaide percelen zijn de insecticiden uitgewerkt!

Op de percelen die in maart gezaaid zijn, zal het insecticide in het speciaal pillenzaad nu ongeveer zijn uitgewerkt. Speciaal pillenzaad werkt ongeveer tien weken. Dit betekent dat de bieten op deze percelen vanaf nu niet meer zijn beschermd tegen bladluizen of bietenvliegen. Vanaf nu is het noodzakelijk om op deze vroeggezaaide percelen regelmatig te controleren op de aanwezigheid van bladluizen en bietenvliegen.

[Lees meer >](#)

Het kan zijn dat uw e-mailprogramma foto's niet direct toont. U moet dan boven in de balk klikken op 'inhoud weergeven'. Bent u nog niet geabonneerd op onze nieuwsbrief: meldt u nu gratis aan, ga naar www.irs.nl/nieuwsbrief of scan bovenstaande QR-code.

Apps helpen bij teeltbeslissingen in het veld

Sommige teeltbeslissingen neemt men in het veld, dan is het handig als bepaalde beslissings-ondersteunende modules ook ter plekke zijn te raadplegen. De komst van smartphones maakt het mogelijk om apps te downloaden en in het veld te gebruiken. De komende jaren wil het IRS een aantal relevante applicaties aanpassen en ook als app aanbieden voor zowel Android- als Apple-systemen. De eerste drie zijn beschikbaar.

De IRS-app is zo gebouwd dat het een algemene is. Ze heeft een tabblad met het laatste nieuws en een met 'app's'. Als het IRS in de toekomst nog meer modules omzet naar app's, hoeft een gebruiker ze alleen te updaten (en dat gaat meestal automatisch) in plaats van een nieuwe te installeren.

Android:

iOS:

